

Orientering om møteoffentlighet – KommuneLoven § 31

Kontrollutvalgets møter ble tidligere holdt for lukkede dører i henhold til KommuneLoven § 77.

I 2013 ble kommuneLoven endret, slik at den alminnelige bestemmelsen om møteoffentlighet i § 31 også gjelder kontrollutvalget. Lovendringen fikk virkning fra 1. juli 2013.

Kontrollutvalget må selv fatte vedtak om lukking, både i tilfeller der kommuneLoven § 31 nr. 3 sier at møtet «kan» lukkes og ved behandlingen av saker der møtene «skal» lukkes

Møteoffentlighet er utslag av et grunnleggende demokratisk prinsipp. KommuneLovens hovedregel om åpne dører er uttrykk for betydningen av å gi allmennheten innsyn i forhandlingene og debattene i folkevalgte organer. Det er nødvendig for at borgerne skal få innsyn i, kunnskap om, og forståelse for hvordan det offentlige styrer. Det bidrar også til å gi de vedtak som treffes legitimitet og det styrker borgernes tillit til de politiske beslutninger som tas. Det alminnelige utgangspunktet er derfor at møter i folkevalgte organer skal holdes for åpne dører, og at det kreves særskilt hjemmel, særskilt avgjørelse og særskilt begrunnelse hvis det skal gjøres unntak. KommuneLoven § 31 nr. 3-6 gir adgang til å beslutte unntak fra lovens hovedregel når visse hensyn gjør seg gjeldende.

Når det foreslås at en sak skal behandles for lukkede dører, skal alltid meroffentlighet vurderes før beslutning fattes.

Følgende saker skal likevel alltid behandles for lukkede dører:

- saker som etter lov eller forskrift er taushetsbelagt.
- personalsaker som angår enkeltpersoners stillingsforhold, herunder saker om tilsetting, oppsigelse, suspensjon eller avskjed.

Hovedregelen om åpne møter i kommuneLoven § 31 nr. 1 og hensynene bak møteoffentlighetsprinsippet tilsier at møter i folkevalgte organer ikke skal lukkes i større utstrekning enn det er grunnlag for. Formålet med reglene om møteoffentlighet må tillegges vekt ved vurderingen av om det er «nødvendig» å lukke dørene etter kommuneLoven § 31 nr. 5 i hvert enkelt tilfelle. Generelt innebærer møteoffentlighetsprinsippet at det må utvises varsomhet med å treffe alminnelige bestemmelser om lukking av dørene, særlig i møter der det behandles saker eller sakstyper som har offentlig interesse.

Det følger av kommuneLoven §31 nr. 1 at «møter i folkevalgte organer skal holdes for åpne dører hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter denne paragraf».

Kommuneloven:

§ 31. Møteoffentlighet

1. Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer.
2. Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.
3. Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.
4. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til personvern krever det.
5. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt offentlig innsyn etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) dersom de hadde stått i et dokument.

§ 31a. Prosedyreregler mv.

1. Hvis møtelederen eller vedkommende organ krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.